

NUORISOBAROMETRI 2020

Politiikkasuositukset

SOTE-uudistus

Nuorten palvelukokemukset ovat kokonaisuutena ottaen myönteisiä. Jopa 95 prosenttia nuorista koki, että oli saanut riittävästi terveydenhuollon sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palveluja. Työllisyyspalvelujen ja mielenterveyspalvelujen saatavuus arvioitiin lähes yhtä hyväksi.

Työttömät, ilman tutkintoa ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret kokivat palvelut muita useammin riittämättömiksi. Samanlaisia kokemuksia oli myös heikosti toimeentulevilla, vieraskielisillä, vähemmistöön kuuluvilla sekä nuorilla, joilla on jokin pitkäaikaissairaus tai terveysongelma.

Suosituksukset

- Vireillä olevassa SOTE-uudistuksessa sosiaali- ja terveyspalveluiden suunnitellaan siirtyvän hyvinvointialueiden vastuulle. Palveluita tulee kehittää kokonaisuutena riippumatta niiden järjestäjästä.
- Ohjaamo-toiminnassa nuorten tarvitsemia työllisyyttä ja itsenäistymistä tukevia palveluita kootaan monialaisesti yhteen. Ohjaamo-toiminta tulee vakinaistaa ja resursoida riittävästi.

Tukea elämänhallintaan

Nuorisobarometrin mukaan ongelmia oli erityisesti tilanteissa, joissa elämänhallinta pettää ja tarvitaan tukea. Päihdepalveluja, velkaneuvontaa tai apua rahapeliongelmiin ei ole saatavilla riittävästi. Hoitoon pääsy voi olla hidasta.

Suosituksukset

- Velkaneuvontaan, apuun rahapeliongelmiin sekä päihdepalveluihin tulee panostaa nykyistä enemmän.
- Otetaan osaksi oppilas- ja opiskelijahuoltoon ennaltaehkäisevä mielenterveystarkastus, johon on oikeus jokaisella oppilaalla ja opiskelijalla.
- Tulevissa sote-keskuksissa on toteutettava terapiatakuu. Lyhyen psykoterapeuttiseen hoitoon on päästävä neljän viikon sisällä siitä, kun perusterveydenhuollon ammattilainen on todennut hoidon tarpeen.
- Nuoret tulee ottaa mukaan palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen

Syrjintä palveluissa

Syrjintää kokivat eniten ne nuoret, jotka kokevat kuuluvansa useampaan kuin yhteen vähemmistöön. Joka kuudes on kokenut syrjintää jossakin palvelussa. Tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki kieltävät syrjinnän. Syrjintäkokemusten määrä tulee olla nolla.

Suosituksukset

- Erityisesti moniperusteiseen syrjintään tulee puuttua vaatimalla palveluntuottajilta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatimista ja niiden noudattamista.
- Sosiaali- ja terveyspalveluiden henkilöstöä on koulutettava vähemmistöihin kuuluvien ihmisten kohtaamisesta sekä tiedostetun ja tiedostamattoman syrjinnän tunnistamisesta.

Instagram, Twitter: @tietoanuorista
Facebook: Valtion nuorisoneuvosto
Nuorisobarometri 2020 saatavilla ilmaiseksi verkosta:
tietoanuorista.fi/nuorisobarometri

